

Adalékok

a Régi Magyar Könyvtárhoz.

Harmadik közlemény.

51.*

Lyon. 1586.

Calepinus, Ambrosius. AMBROSII | CALEPINI | DICTIONARIUM | DECEM LIN- | GVARVR, | Nuper hac postrema editione quanta maxima fide ac diligentia fieri potuit, | accuratè emendatum, multifque partibus cumulatam, & ali- | quot milibus vocabulorum locupletatum. | UBI LATINIS DICTIONIBVS HEBRÆÆ | *Gracæ, Gallicæ, Italicæ, Germanicæ, & Hispanicæ, itemque nunc primò & Polonicæ, Vngaricæ, atque Anglicæ adiectæ sunt.* | Accefferunt inflignes loquendi modi, lectiones etymologiæ, opposita, translationes, | adagia ex optimis quibusque auctoribus decerpta. | *Huc, præter alia, accedunt certæ syllabarum quantitatis notæ, singulis vocibus inscriptæ: magna silua nominum, | tum appellatiuorum, tum propriorum: vt virorum, mulierum, fectarum, populorum, deorum, fide- | rum, ventorum, vrbium, marium, fluuiorum, montium & reliquorum: vt sunt vici, | promontoria, stagna paludes, &c. Ita vt hæc editio omnibus Thesauris | & Dictionarijs, quæ hactenus collecta sunt, incredibili & | rerum & verborum numero sit locupletior.* | [Nyomdászjelvény.]

LVGDVNI, | M. D. LXXXVI. | CVM PRIVILEGIO REGIS. | 2° A—Cccc₈ = 1153 l. Elöl: czlap, Typographus candido lectori, Extrait du Privilegie du Roy 2 sztlan lev.

Ismeretes kiadásai, melyekben a magyar is szerepel: 1. Lyon. 1585. (Magyar Könyvszemle. 1885. 60—61. l.) 2. Lyon. 1586. 3. Lyon. 1588. (M. Könyvszemle. 1888. 331. l.) 4. Basel. 1590. (RMK. I. 231.) 5. H. n. (Genf) 1594. (RMK. I. 277.) 6. Basel. 1598. (RMK. I. 300.) 7. Basel. 1605. (RMK. I. 395.) 8. Basel. 1616. (M. Könyvszemle. 1883. 271. l.) 9. Basel. 1627. (M. Könyvszemle. 1880. 297—298. l.)

Kolozsvári egyetem.

* Az aláhuzott sorok vörös nyomással.

52.

H. év n. [Kolozsvár. XVI. sz.]

Históriás ének töredéke.

O ti kerebtyenec, lftenhez mar kialczunc,
Mind addig zörgessunc mig meg nē halgattatūc

* Az 1—50 számú adalékok az Erdélyi Múzeum múlt évi folyamában jelentek meg.

V fogadafához erős hittel folyamyunc.

Nam Daniel által meg igrte minekunc,
Ezechiel által nyiluan mondta minekunc,
Török veszedelmet nyiluan igrte nekunc.

Hatalmas Vriften ki pogant támaztottad,
Az mi büneinkert úket ranc boczattotad,
Ez vilagon ostorod lenne paranczoltad.

Ves veget Vr lften immar büntetefednec,
Fordicz haragodat mar az pogan nemzetre,
Had ifmerienec meg teged veszedelmekre.

Keresfityenleg közze adgy immar egyyeffeget,
Bator büuet, eröt, adgy io feiedelmeket,
Az poganlag ellen adgy immar gyözedelmet.

Nem kerunc mi mosta túled oly boldogfagot,
Minden nyomorufag nélkül valo orfagot,
Mas vilagon tudgyuc talalunc oly orfagot.

Vilag vegezetig tudgyunc hogy ez így lefen,
Soc nyomorufagunc üldözéfűnc hogy lefen,
De Töröknek h[. . .]ük el vesese hogy lefen.

Az mit meg igtel kerünk hogy be tellyeficz,
Gognac es Magognac veszedelmet tellyeficz,
Te válaftottidnak babadulafat indicz.

Hogy edes hazank meheffen [.]
[.]
[.]

Az ki ez verfeket most így öbue rendelete,
Hogy hazaiat birya pogan, buful büueben,
Kiuan lftentül valaha menni földében.

Neuet vers feiekben nem akara foglalni,
Mert nagyob dolgokban akarta ielenteni
Mostani időben kellett így el titkolni.

Ezer ötfaz es kilenczuen hét eftendőben,
Mikor az Törökrül gondolkodnec buaban,
Egy pušta Claftromban Szekelyec varafaban,

FINIS.

(Szöveget záró dísz a Báthory-család fametszetü címere.)

⁴⁰ Egy levélnyi töredéke, melynek aljából 2 sor hiányzik az Erdélyi Nemzeti Múzeumban.

53.

Hága. 1620.

ARTICVLEN | *Vande Confederatie der Hongarifche Bohemifche*
ende gheincor ∕ | *poreerde Provintien.* | [Fametszet.]

IN's GRAVEN-HAGHE, | By Hillebrant Iacobffz, Ordinaris ende |
Ghefwooren Drucker vande Ho. Mo. Heeren | Staten Generael. Anno 1620. |
4° A—B₃ = 7 sztan lev.
Erdélyi Nemzeti Múzeum.

54.

(Gyulafejevár. 1629.)

ARTICVLI DOMINORVM REGNICOLARVM TRIVM | *natio-*
num Regni Transylvaniæ, & partium Hungariæ eidem annexarum |
in Generalibus eorum Comitÿs, in Civitate Alba-Iulia, ad diem octa-
vum | *Mensis Aprilis. Anni Domini 1629. indictis celebratis conclusi.* |
S. l. a. typ. 2° A₁₋₄ = 4 sztan lev.

Datum in præscripta Civitate nostra Alba Iulia, die vigefi- | ma
quarta Mensis Aprilis. Anno Domini Millefimo | Sexcentesimo vigefimo
Nono. |

A Magyar Könyvszemle 1897. évi. 52. lapján leírt kiadástól eltér, a mennyiben
a Haller György és Szombathelyi Márton híftlenségi megbélyegeztetéséről szóló arti-
culus hiányzik belőle.

Erdélyi Nemzeti Múzeum.

55.

Várad. 1641.

Anti-hodego-graphos, | in quo discutitur, | An Apostolicè factum, |
quòd Cardinalis P. ple- | beos Sacerdotes ab uxo- | ribus sequestrâ- | rit.
| Hebr. 13. | *Honorabile est conjugium inter quos- | vis & thorus im-*
maculatus. | *Notatus* | Anno salutis reparatæ 1640. |

VARADIN[II], | Apud ABRAHAMUM KER[TESZ] | M. DC.
XXXI. | 12° A—D₅ = 40 lap. Elől czlap és Præloquium | Ad |
PLEBEOS SACER- | DOTES. | 3 sztan lev.

Könyvtáblából kiáztatott példa, melyből a C₁, C₆, D₁ levelek hiányzanak. A
C₂, C₅, D₂, D₅ leveleknek felső része, s az A₂, A₅, B₂, B₅ levelek közepéből 4—6
sor hiányzik.

Erdélyi Nemzeti Múzeum.

56.

(Kolozsvár. 1646.)

VARAS VEGEZESI. M. DC. XXXVI. II. IAN. | Mellyeket min-
den ez várofnak lakofa, ha nem maga jo indulattyából, az megh irt
pœnák alatt, meg tartani köteles, | littenek tizteffegére. | LATVAN AZ
VR ISTENNEK BÜNTETŐ ES RAYTVNK | LANGOLO SŐT VGYAN
EMESZTŐ TüzÉT ÉS OSTORÁT, HOGY SE HEGYEINKNEK SE

MEZEINK- | nek ugy áldáfa nintfen, ménnáját el vötte, annak felette az fegyver fzegény hazánkban mind télben nyárban fen forogh, és az | dógis nem tsak marháinkat, hanem magunkat is eméízt, fogyat, Ezeket híízlúzk, hogy az kóztünk uralkodo és meg nem fzü- | nó, ISTEN ellen valo búneink méltán hófzták reánk. Tetzet azért, tííztünk szerént mindeneket jó DISCIPLINA és vigyá- | zás alá vegünk. Vegéíztünk annak okáért illyen módot, mind az Czéhefek s — mind Calandofok és mind az iffiúfagnak ce- | remoniájoknak peragaláfaban meg tartani. Kit ha valamely Czéh avagy Calandos meg nem tartana, minden enge- delemnél- | kül az az Czéh s — Calandos 25. forintal immediate és irremifsibilitér meg büntetteffék; ha penig privata peróna: ízemély | válogatáfnélkül tíz forintal mulcaltaffék. |

Egyleveles nyomtatvány, keretbe foglalva. Nagysága 31·9×36·5. A pontok (7) hasábosan szedve. Teljes szövege, mint művelődéstörténeti adalék Kolozsvár törté- netéhez, közölve az *Erdélyi Múzeum* XVII. köt. 424—425. l.

Erdélyi Nemzeti Múzeum.

57.

Franekera. 1652.

Bátai, Georgius. *DE | Divinitate Jesu Christi. | Disputatio I. Præliminaris: |* Respondente GEORGIO BATHAI, Ungaro. |

[*Franekerae, Typis Idzardi Balck, 1652.*] 4°

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Anti-Smalcius“ cz. hittani értekezések gyűjteményének Pars I. 6—13. lapjain **A3b—B3** ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Kolozsvári ref. kollégium.

58.

Franekera. 1652.

Bökényi, Johannes Philippus. [*Compendiolum Socinianismi refutatam.*] CAPUT. IX. | *De Ecclesia, Ministeriò, Synodis ac Disciplinâ.* | [Editio secunda, auctior et emendatior.] [*Resp. Iohanes Philippus Bokenyi.*]¹⁾

[*Franekerae, Excudit Idzardus Balck. 1652.*] 4°

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Compendiolum Socinianismi“ cz. hittani értekezések gyűjteményének 156—162. lapjain **V2b—Y** ívjel- zéssel külön czlap nélkül.

Régebbi kiadása: *Franekera. 1651.* (*Erdélyi Múzeum. Új foly. I. 40—41. l.*)

Kolozsvári ref. kollégium.

¹⁾ *4a lapon.

59.

Franekera. 1652.

Hentes, Michael. [*Compendiolum Socinianismi Refutatam.*] CAPUT. V. | *De Veteri & Novo Fœdere; sive de Lege | & Euangelio.* | *Docent,*

Vetus & Novum Testamentum seu Fœdus differre; | I. Promiffis. II. Præceptis. | ~ [Editio secunda, auctior et emendatior.] [Resp. *Michael Hentes Debrecinus.*] ¹⁾

[Franekearæ, Excudit Idzardus Balck. 1652.] 4°

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Compendiolum Socinianismi“ cz. hittani értekezések gyűjteményének 78—99. lapjain **K_{3b}—N₂** ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Régebbi kiadásai: Franeke. 1651. (RMK. III. 1767.) ~ U. o. 1651. (Erdélyi Múzeum. Új foly. I. 41 l.)

Kolozsvári ref. kollégium.

¹⁾ A * 4a lapon.

60.

Franeke. 1652.

Igaz, Colomannus. *Compendiolum | SOCINIANISMI | REFUTATUM. | CAPUT I. | De Deo; & Iesu Christo; deque | Spiritu Sancto.* | [Editio secunda, auctior et emendatior.] [Resp. *Colomannus Igaz Nobilis Claudiopolitanus.*] ¹⁾

[Franekearæ, Excudit Idzardus Balck. 1652.] 4°

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Compendiolum Socinianismi“ cz. hittani értekezések gyűjteményének 35—56 lapjain **E₂—G_{4b}** ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Régebbi kiadása: Franeke. 1651. (Erdélyi Múzeum. Új folyam. I. 41. l.)

Kolozsvári ref. kollégium.

¹⁾ A * 4a lapon.

61.

Franeke. 1652.

Kereszturi, Andreas B. [Compendiolum Socinianismi refutatum.] CAPUT. VIII. | *De Refurrectione Mortuorum: & Statu | Animarum: deque futuro sæculo.* | [Editio secunda, auctior et emendatior.] [Resp. *Andreas B. Kereszturi.*] ¹⁾

[Franekearæ, Excudit Idzardus Balck. 1652.] 4°

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg**, Johannes „Compendiolum Socinianismi“ cz. hittani értekezések gyűjteményének 128—156. lapjain **Q_{4b}—V_{2b}** ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Régebbi kiadása: Franeke. 1651. (Erdélyi Múzeum. Új foly. I. 41. l.)

Kolozsvári ref. kollégium.

¹⁾ A * 4a lapon.

62.

Franeke. 1652.

Margithay, Nicolaus. Disputatio XVII. | *Ad Caput V. De Christi*

præceptis quæ Le- | gem perfecerunt. | Respondente | NICOLAO MARGITHAY Ungaro. |

[Franekeerae, Typis Idzardi Balck. 1652.] 4°

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Anti-Smalcius“ cz. hittani értekezések gyűjteményének Pars I. 126—131. lapjain **Q_{3b}—R₂** ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Kolozsvári ref. kollégium.

63.

Franekeera. 1652.

Panyithi, Michael. [De Prædestinatione Iesu Christi.] Disputatio V. | *Respondente | MICHAELE PANYITHI, Ungaro. |*

[Franekeerae, Typis Idzardi Balck. 1652.] 4°

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Anti-Smalcius“ cz. hittani értekezések gyűjteményének Pars I. 35—41. lapjain **E₂—F** ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Kolozsvári ref. kollégium.

64.

Franekeera. 1652.

Patt, Mathias. Disputatio XXIV. | *Ad Caput VIII. De Promisso Spiritus Sancti. | Respondente | MATTHIA PATT, Urmeni-Ungaro. |*

[Franekeerae, Typis Idzardi Balck. 1652.] 4°

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Anti-Smalcius“ cz. hittani értekezések gyűjteményének Pars I. 184—190. lapjain **Z_{4b}—A_{a3}** ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Kolozsvári ref. kollégium.

65.

Franekeera. 1652.

Pécsváradi, Michael B. [De Christi præceptis, quæ Legem perfecerunt.] Disputatio XVIII. | *Ad Caput V. | Respondente | MICHAELE B. PETS-VARADI, Ungaro. |*

[Franekeerae, Typis Idzardi Balck. 1652.] 4°

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Anti-Smalcius“ cz. hittani értekezések gyűjteményének Pars I. 131—137. lapjain **R₂—S** ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Kolozsvári ref. kollégium.

66.

Franekeera. 1652.

Peery, Stephanus. Disputatio XX. | *Ad caput VI. De Præceptis Christi singularibus. | Respondente | STEPHANO PEERY, Ungaro. |*

[Franekeræ, Typis Idzardi Balck. 1652.] 4⁰

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Anti-Smalcius“ cz. hittani értekezések gyűjteményének Pars I. 147—152. lapjain T₂—T_{4b} ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Kolozsvári ref. kollégium.

67.

Franequera. 1652.

Simon, Michael Váralyai. [Compendiolum Socinianismi refutatam.]

CAPUT. II. | *De Statu primi hominis ante lapsum.* |

CAPUT. III. | *De Lapfu hominis; & Peccato Originis.* | ¹

CAPUT. IV. | *De Libero Arbitrio & Gratia.* | ²

[Editio secunda, auctior et emendatior.] [Resp. *Michael Simon Varalliayi.*] ³

[Franekeræ, Excudit Idzardus Balck. 1652.] 4⁰

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Compendiolum Socinianismi“ cz. hittani értekezések gyűjteményének 57—78. lapjain H—K_{3b} ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Régebbi kiadása: Franequera. 1651. (*Erdélyi Múzeum.* Új foly. I. 42. I.)

Kolozsvári ref. kollégium.

¹ A 62. lapon. ² A 65. lapon. ³ A *4a lapon.

68.

Franequera. 1652.

Szokolai, Stephanus. Disputatio XIX. | *Ad caput VI. De Præceptis Christi singularibus.* | *Respondente* | STEPHANO á SZOKOLJAI, Ungaro. |

[Franekeræ, Typis Idzardi Balck. 1652.] 4⁰

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Anti-Smalcius“ cz. hittani értekezések gyűjteményének Pars I. 141—146. lapjain S₃—T ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Kolozsvári ref. kollégium.

69.

Franequera. 1652.

Tályai, Michael B. [Compendiolum Socinianismi refutatam.]

CAPUT. VI. | *De Prædestinatione Electione & Vocatione.* | [Editio secunda, auctior et emendatior.] [Resp. *Michael B. Thalyayi.*] ¹

[Franekeræ, Excudit Idzardus Balck. 1652.] 4⁰

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Compendiolum Socinianismi“ cz. hittani értekezések gyűjteményének 99—113. lapjain N₂—P ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Régebbi kiadása: Franequera. 1651. (*Erdélyi Múzeum.* Új foly. I. 42. I.)

Kolozsvári ref. kollégium.

¹ A *4a lapon.

70.

Franekera. 1652.

Tiszabecsi, Gáspár P. [Compendiolum Socinianismi refutatum.]
CAPUT VII. | *De Justificatione per Fidem in Christum*; | *deque Pœnitentia*. | [Editio secunda, auctior et emendatior.] [Resp. *Caspar P. Tifza-Betfinus.*] ¹⁾

[*Franekerae*, Excudit Idzardus Balck. 1652.] 4⁰

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg** Johannes „Compendiolum Socinianismi“ cz. hittani értekezések gyűjteményének 114—127. lapjain **P_b—O₄** ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Régebbi kiadása: *Franekera*. 1651. (*Erdélyi Múzeum*. Új foly. I. 42. 1.)

Kolozsvári ref. kollégium.

¹⁾ A *4a lapon.

71.

Franekera. 1652.

Vizkeleti, Daniel P. [Compendiolum Socinianismi refutatum.]
CAPUT X. | *De Baptismo & Cœna Domini*. | ¹⁾

CAPUT XI. | *De Magistratu, Judiciis, Juramentis & Bellis*. | ²⁾

[Editio secunda, auctior et emendatior.] [Resp. *Daniel P. Vizkeleti.*] ³⁾

[*Franekerae*, Excudit Idzardus Balck. 1652.] 4⁰

Önállóan nem jelent meg, hanem **Cloppenburg**, Johannes „Compendiolum Socinianismi“ cz. hittani értekezések gyűjteményének 170—190. lapjain **Y_b—A_{a3b}** ívjelzéssel külön czlap nélkül.

Régebbi kiadása: *Franekera*. 1651. (*Erdélyi Múzeum*. Új foly. I. 42. 1.)

Kolozsvári ref. kollégium.

¹⁾ Az **Y_b** lapon. ²⁾ A **Z_{4a}** lapon. ³⁾ A *4a lapon.

72.

Genf. 1652.

Belényesi, Joannes H. DISPVTATIO | DE | *STATV EXINANTIATIONIS* | *Christi*. | [Resp. *Joanne H. Belinyefio.*] ¹⁾

[*Genevae*, Sumptibus Petri Chouët. 1652.] 4⁰

Önállóan nem jelent meg, hanem **Spanhemius** Fridericus „Disputationum theologicarum“ cz. gyűjteményének Pars I, 272—276. lapjain **II_{4b}—III_{2b}** ívjelzéssel külön czlap nélkül. (Disp. XL.)

Erdélyi Nemzeti Múzeum. — **Kolozsvári ref. kollégium.**

A **qq^{4b}** lapon.

Köblös Zoltán.